

Мельник Ю. С.
здобувач вищої освіти III курсу
Науковий керівник – Нагорна Ю. А.,
старший викладач
*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Не звертаючи уваги на те, що на сьогодні світі є тисячі різноманітних мов, однією із найпріоритетних для вивчення є – англійська. Володіння та правильне користування англійською мовою може суттєво поліпшити життя кожного з нас. Тому, що англійська мова признана міжнародною мовою і може допомогти вам, як на роботі, так і на відпочинку. Тому, переклад українських термінів на англійську мову вимагає знання конкретної галузі, щодо якої застосовується переклад. При перекладі юридичної літератури з української мови на англійську глобальне значення має взаємодія терміну з контекстом, завдяки чому виявляється значення слова. При цьому, особливі проблеми виникають при вивченні юридичної термінології, оскільки юриспруденція оперує складними та специфічними поняттями, які виділяються відповідною спеціальною термінологією, виділяються смисловою однозначністю, функціональною стійкістю і поділяються на галузеві, міжгалузеві та загальноправові юридичні терміни. Зміна спеціальних термінів на описові вислови може в результаті призвести до невизначеності і неточності формулювань, також до втрати чіткості вираження думки законодавця (до самого формулювання певного закону) [1, с. 41].

Під час перекладу юридичної термінології на заняттях з англійської мови використовують такі способи, як описовість, транскрипція-транслітерація, застосування англіцизмів, описовий метод у поєднанні з транслітерацією, латинська еквівалентність, вибір еквівалента [1, с. 22]. До описового перекладу існують такі вимоги: 1) переклад має точно викласти основний зміст позначеного поняття, 2) описання не може бути дуже докладним, 3) синтаксична структура словосполучення не повинна бути складною. Щодо застосування описового перекладу треба дотримуватися того, щоб словосполучення в мові перекладу точно і повно віддзеркалювало всі ознаки поняття, позначеного словом оригіналу. Для того, щоб правильно застосувати такий прийом перекладу, необхідно добре розумітися у предметній сфері тексту, що перекладається, для того щоб адекватно розкрити зміст позначеного неологізмом поняття.

Транскрипції характерні і для лексичних термінів латинського походження. Щодо англіцизмів, то вони дуже часто зустрічаються в сучасному праві як результат корпоративного права Великобританії.

Описовий переклад у поєднанні з транслітерацією гарантує чітке розуміння або множинність значень лексичних термінів, наприклад, *defamation* – дифамація, тобто розголошення неправдивої інформації, те, що порочить іншу особу; *delinquency* – (1) делінквентність, (2) акт делінквентної поведінки, (3) невиконання обов'язків, (4) порушення, (5) правопорушення, (6) заборгованість [1, с. 169].

Еквівалентність при перекладі у багатьох визначається мікротекстом: «повертати» у значенні «віддавати» – *to give back, to return*; «віддавати борг» – *to redeem, to refund, to reimburse*; «віддавати гроші» – *to pay back, to repay*; «повертати свободу» – *to regain freedom*; «повертати справу до попереднього юридичного статусу» – *to revert a case*. На таких прикладах можна побачити проблему полісемії (багатозначності) і поліеквівалентності слова у професійній мові. Вибір варіанта перекладу зумовлюється контекстом. На прикладі лексичних термінів «співучасть» та «санкція» існують такі варіанти перекладу, як: «процесуальна співучасть» – *joinder of the parties*; «співучасть у злочині» – *accompliceship*; «санкція» у значенні «дозвіл» – *approval, assent, authorization, sanction*; «санкція» у значенні «штраф» – *penalty, penal measure, sanction*. Звідси випливає, що вибір еквівалента – це завдання викладача англійської мови як перекладача на заняттях вивчення юридичної термінології [2].

Можна зробити висновок, що при перекладі юридичних термінів на заняттях з англійської мови слід дотримуватись виконання комплексного підходу. Звідси випливає низка комунікативних лінгвістичних компетенцій, при яких конкретна увага приділяється навичкам правильно обирати значення спеціальних термінів. Беручи до уваги певні відмінності в англійській та українській мовних традиціях, досягнення комунікативної та навчальної мети перекладу термінів юридичного дискурсу на заняттях англійської мови відбудеться за рахунок коректного використання варіацій способів перекладу, що закладені в основі двомовності. Але ж одним з головних завдань є вироблення професійних компетенцій через освоєння юридичною термінологією англійською мовою, що є доволі складним і багатостороннім процесом. Піднесення матеріалу, зокрема перекладу та визначення лексичних значень системи права, буде забезпечувати більш глибоке, осмислене і творче вивчення англійської юридичної термінології.

Бібліографічні посилання:

1. Карабан В. Переклад англійської наукової і технічної літератури – 2002 р.
2. Oxford Dictionary of Law. Fifth Edition. Oxford University Press. 551 p.